

MA0002 — řešení DÚ č. 9

Cvičení 9.1 Pomocí Vietových vztahů řešte v oboru reálných čísel následující kvadratické rovnice:

(a) $x^2 + x + 1 = 7$

(b) $x^2 + 2x + 4 = -5x - 8$

(c) $x^2 + 4x + 2 = 7$

(d) $x^2 + 4x + 4 = -10 - 5x$

Řešení:

Připomeňme si Vietovy vztahy pro kvadratickou rovnici. Pro kořeny x_1, x_2 kvadratické rovnice $ax^2 + bx + c = 0$, $a, b, c \in \mathbb{R}$ platí:

$$x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}, \quad x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a}$$

(a) $x^2 + x - 6 = 0$ $x_1 + x_2 = -1$ $x_1 \cdot x_2 = -6$
 $(x - 2)(x + 3) = 0$ $K = \{-3; 2\}$

(b) $x^2 + 7x + 12 = 0$ $x_1 + x_2 = -7$ $x_1 \cdot x_2 = 12$
 $(x + 4)(x + 3) = 0$ $K = \{-4; -3\}$

(c) $x^2 + 4x - 5 = 0$ $x_1 + x_2 = -4$ $x_1 \cdot x_2 = -5$
 $(x + 5)(x - 1) = 0$ $K = \{-5; 1\}$

(d) $x^2 + 9x + 14 = 0$ $x_1 + x_2 = -9$ $x_1 \cdot x_2 = 14$
 $(x + 7)(x + 2) = 0$ $K = \{-7; -2\}$

Cvičení 9.2 Nalezněte polynom, který má dané kořeny:

(a) $x_1 = 4; x_2 = -7$

(b) $x_1 = 1; x_2 = 16$

(c) $x_1 = \sqrt{3}; x_2 = -\sqrt{3}$

(c) $x_1 = 2; x_2 = 3; x_3 = 0$

Řešení:

Postupujme opačným směrem, než tomu bylo v předchozím cvičení, hledaný polynom pak získáme roznásobením závorek s kořeny. Samozřejmě takto získaný polynom není jediný, je pouze jeden z nekonečně mnoha. Další polynomy bychom získali vynásobením výsledného polynomu jakoukoli nenulovou hodnotou.

- (a) $(x - 4)(x + 7) = 0$ $x^2 + 3x - 28 = 0$
 (b) $(x - 1)(x - 16) = 0$ $x^2 - 17x + 16 = 0$
 (c) $(x - \sqrt{3})(x + \sqrt{3}) = 0$ $x^2 - 3 = 0$
 (d) $(x - 2)(x - 3)x = 0$ $x^3 - 5x^2 + 6x = 0$

Pro následující dvě úlohy bude vytvořen polynom stupně 6 (u dalších polynomů se budou obě cvičení řešit analogicky).

$$(x - 1)(x + 1)(x - 3)(x + 2)(x^2 + 2) = x^6 - x^5 - 5x^4 - x^3 - 8x^2 + 2x + 12$$

Cvičení 9.3 Hornerovým schématem najděte celočíselné kořeny vypočtených polynomů stupně 5 (nebo vyššího). Vypočítejte tedy nejméně šest příkladů. Kontrolou Vám bude Váš vlastní výpočet (násobení polynomů).

Řešení:

	1	-1	-5	-1	-8	2	12
$x = 1$	1	0	-5	-6	-14	-12	0
$x = -1$	1	-1	-4	-2	-12	0	
$x = 2$	1	1	-2	-6	-24		
$x = -2$	1	-3	2	-6	0		
$x = 3$	1	0	2	0			

Cvičení 9.4 Proveďte dělení polynomu stupně 5 (nebo vyššího) polynomem stupně 2, vypočítejte nejméně šest příkladů. Jako zadání použijte Vámi vypočtené polynomy, např.:

$$(x^5 - x^4 - 3x^3 + 3x^2 - 4x + 4) : (x^2 + 1) = x^3 - x^2 - 4x - 4$$

Řešení:

$$\begin{array}{r}
 (x^6 - x^5 - 5x^4 - x^3 - 8x^2 + 2x + 12) : (x^2 + 2) = x^4 - x^3 - 7x^2 + x + 6 \\
 -x^6 \qquad \qquad -2x^4 \\
 \hline
 -x^5 - 7x^4 - x^3 - 8x^2 + 2x + 12 \\
 x^5 \qquad \qquad + 2x^3 \\
 \hline
 -7x^4 + x^3 - 8x^2 + 2x + 12 \\
 7x^4 \qquad \qquad + 14x^2 \\
 \hline
 x^3 + 6x^2 + 2x + 12 \\
 -x^3 \qquad \qquad - 2x \\
 \hline
 6x^2 \qquad \qquad + 12 \\
 -6x^2 \qquad \qquad - 12 \\
 \hline
 0
 \end{array}$$